

Slovní spojení „folkový festival“ se na plakátech vylepených v našem koutě už dlouhá léta neobjevuje. Kdysi oblíbený „Holanský kapr“ je dávno uloven a naporcován a do pořádání nové akce se nikomu nechce. Nebo lépe – nechťelo. Výše uvedené věty jsou totiž, naštěstí, minulostí.

Za tuto pro mnohé dobrou zprávu může velmi činorodá a soudržná obec Svojkov, jejíž obyvatelé se rozhodli svůj bohatý kulturní program rozšířit o událost, která by mohla starou tradici znovu probudit. První prázdninovou sobotu (5. července) pořádají svojkovští folkový večer, který je podle místa a času konání nazván „Svojkovská zahrada 2014“. Kromě novoborských **Zhasni** zde vystoupí legendární zlínská skupina **AG Flek** a také ten, který zmíněného „Holanského kapra“ pamatuje – jeden z nejposlouchanějších a nejhranějších písničkářů u nás, člověk uznávaný kolegy, kritiky a v neposlední řadě tisíci svých posluchačů, osobnost přesahující svět hudby –

Pavel Dobeš

. A právě jeho jsem požádal o rozhovor.

Jak se člověku, který hrál v Chicagu, Sydney nebo Vancouveru vlastně chce do takového Svojkova na Českolipsku? (smích) Když jsem se před rokem nebo dvěma neformálně optal vašeho kolegy Wabiho Daňka, proč ještě hraje – jestli proto, že to „cinká“, nebo proto, že má potřebu se napojovat a vyměňovat s lidmi energii, připomínat hodnoty, řekl mi, že by bez toho jevištně-hledištního kontaktu doslova chcípnul. Jak to máte vy?

No, tak k první otázce vám musím říci, že mám vždycky radost, když mě někam pozvou. Když je to u nás doma, tedy v republice, je to radost čistá. Při pozvání do zahraničí se do radosti mísí obava. Jak drahá bude letenka, kolik lidí by muselo přijít na koncert, aby mi cestu nemusela sponzorovat manželka, jaký tam mají zvuk? Ze kterého hudebního bazaru si zase vypůjčili zvukový aparát? Bude to někdo umět obsluhovat? Budu zvučit nebo hrát? Ve městě Calgary jsem zpíval na mikrofon za řečnickým pultem. Na University of British Columbia v Kelowně se mi nepodařilo propojit konektory mezi reproduktory a zesilovačem, tak jsem hrál „nasucho“, bez aparátu, ale byly tam zase otevřené školní lavice a dámám bylo vidět pod sukně, když se otáčely na těch studentských sedačkách, takže jsem celý koncert nevěděl, kam uhnout očima. V Edmontonu byl takový mráz, že jsem nechápal, proč nezpívám, ale jen chrčím, v Bernu jsem hrál s Milošem Dvořáčkem, kde v plném sále umělo jen pět lidí česky. Ostravsky ani jeden. Tak teď už snad budete vědět, jak se člověku, který hrál v Chicagu, Sydney nebo Vancouveru vlastně chce do Svojkova na Českolipsku. To víte, že se těším – to ke druhé otázce.

Chvilí po listopadu 89 se zdálo, že bude stará folková písničkářská parta dál držet pospolu. Možná do situace nevidím tak přesně, ale jeví se mi to tak, že se dinosauři vídají pramálo. Jak vnímáte to rozdělení?

Máte pravdu, nevidáme se, až na výjimky. Wabiho jsem potkal letos na jaře v lese, vyprávěl mi úžasný vtip. Pepu Streichla jsem viděl naposled vloni v létě. Naposled. Řeknu vám, že ani na pohřbu jsme se nesešli všichni. Kluci jsou asi hodně vytížení. Z naší staré party jsme tam byli jen já a Pepa. Ale přicházelo mnoho i mladších lidí od Sýkorova mostu. Obřadní síň na Slezské Ostravě byla plná. A to bylo hezké.

Jeden moudrý člověk, jehož jméno jsem bohužel stihl zapomenout, kdysi v televizním pořadu „Krásný ztráty“ řekl, že nás po vítězství nad totalitou bolševismu čeká větší a důležitější bitva, a to s totalitou peněz. Jak jste spokojen se současným morálem společnosti? Čekal jste víc?

“Nuzota z lidí lotry činí a vlky z lesů žene hlad,” píše francouzský básník François Villon. Ano, také jsem v devětaosmdesátém věřil v Ráj na Zemi. Proti tehdejší „totalitě“ se však dalo bojovat. Idea proti ideji. Jak ale chcete bojovat proti totalitě peněz? Penězi, když je nevlastníte? A sametem to nejde. Co jsme si však z té listopadové revoluce odnesli a skutečně mohli ponechat, je pravda, láska a svoboda informací. Před pár dny, když předával pan prezident Zeman ministru financí jeden milion ze svého fondu, jsem se dozvěděl, že každý občan našeho státu dluží 160 tisíc Kč, včetně nemluvňat. Tak jsem v duchu přepočítal rodinu, a sousedovu vedle, a málem mě museli omýt. Ale ještě nikdy jsem se nedověděl, komu ty peníze dlužíme. A to sleduji zprávy, politiku, ekonomiku, nejsem nemluvně. A když jsem se ptal chlapů u nás v hospodě, jestli vědí, komu dlužím, že bych s ním chtěl projednat nějaký splátkový kalendář, nikdo nevěděl. Tak jsem se chtěl zeptat vás, pane redaktore, protože vy jste od novin, anebo otočme list.

Někteří velikáni českého písničkářství mají autorský útlum. Poměrně dlouho čekáme na novou desku Vlasty Redla, se jmenovaným Wabi Daňkem si na koncertech opakujeme jeho tvorbu z prvních dvou desek. Vy jste dal do písni širokou škálu emocí a hodně toho řekl. Chce se vám ještě tvořit? Pokud ano, máte u toho pořád stejnou euforii, zadaří-li se?

Tak, obecně vám musím říci, že nejsou témata. Není o čem. (smích) No, a konkrétně Vlastu Redla musím omluvit, protože poslední půlrok nemyslel na nic jiného, než na moji jednu písničku (Roland Garros) a pořád chtěl na ní něco vylepšovat. Takže tu moji původní euforii vzal na svá bedra právě Vlastík. No, a Standa Wabi Daňek vydal na svých prvních dvou

deskách tolik skvostů, že se budou zpívat ještě za sto let. Tyto trumfy se těžko přebíjejí i samotným autorem. Klobouk dolů!

V „Uvolněte se, prosím“ u Jana Krause jste zmínil potřebu změny v souvislosti s trvalým bydlištěm a probíralo se i téma změn životních partnerek. Hledal jste vnitřní klid, nebo co bylo tím zdrojem těch pohybů?

Sám nevím, je to už dávno. (smích) Ale řeknu vám, že ty impulsy musely být dost silné. Nikdo přece neopustí rodinu, město, zaměstnání pro nic za nic. Druhý Newtonův zákon O setrvačnosti říká: „Těleso setrvává v klidu nebo pohybu rovnoměrně přímočarém, dokud není vnějšími silami přinuceno tento stav změnit.“ A totéž platí i u lidí, myslím si.

Před dvěma dny jsem se poprvé oženil. Hodíte do placu nějaké zaručené doporučení, jehož uvedení do praxe mi zajistí trvalé blaho?

Tak to vám blahopřeji! Ale recept nepřinesu. Dokonce ani kouzelník z Bagdádu, o němž jsem slyšel ve staré písni, že k němu přišel někdo žádat o radu: „Jak se tohle udělá, aby žena zmizela, když mi začne kazit náladu?“ Slavný kouzelník se hluboce zamyslel a odpovídá mu: „Kdybych tohle kouzlo znal, dávno bych to udělal.“

Děkuju Vám za osobní odvahu, za to, co tolik let posíláte do lidí a za rozhovor.

Pavel Dobeš k rozhovoru připojil jako dodatek k odpovědím svůj písňový text...

VZPOMÍNKY III (z alba Banány)

*Vedle data zrození a jeho hodiny
Vedle každodenních starostí o zdraví rodiny, a také
Vedle vody ve sklepě, když plavou brambory
Vedle gotického Chrámu Sv. Barbory
Vedle Prométhea k Pamíru spoutaného řetězy
Vedle orientace na víru, vedle matky Terezy
Vedle šest tisíc roků starých čínských váz
Vedle času, který nedožene ani jeden z nás*

*Vedle Krále Leara psaného ve verších
A vedle všeho, co tu vystupuje v rolích vedlejších
Od Severního Porýní
Až po jižní Karpaty
Hlavní roli hrají dukáty*

*Těž pro dukát se sehnu, mám ten pohyb rád
Dobře se tím uvolňuje ztuhlost v kříži zad
Rád slyším jeho cinkot, obdivuji jeho svit
Co neumím si ale absolutně představit*

*Že by mámu nebo dítě někdo do útulku dal
Snad kdyby dukát si to žádal, no, to bych potom bral!
Vidím se s ním denně, mluví ke mně z rozhlasu
Potkávám ho na ulici, klaním se mu do pasu:*

*„Jak se vede, Pane Dukát, přeji hezký den!
Jak se daří vaší paní, jak jste se mnou spokojen?“
V hlubinách vrže osa Země, vlci vyjí na měsíc
Jen já, jak bych Paměť neměl – volám z plných plic:*

*„Nemám rád krvavé války, kde se lidé chodí prát
Kde po sobě střílejí z dálky, ledaže by „pro dukát?“
Nikdy nezkřivil bych na hlavě kus vlasu příteli
Pro dukáty ovšem zabil bych i v neděli!“*

Pavel Dobeš: "To víte, že se těším"

Napsal uživatel Jakub Horák
Neděle, 29 Červen 2014 22:07

*Dukát si mě bere stranou, říká, už to jednou zkus
Než si řeknem nashledanou – vydrž pravdy aspoň kus
„Ušetřte mě, pane Dukát, tuhle pravdu nesnesu“
Zazvonil a zatřpytil se, pokračoval v přednesu:*

*„Od té doby, co se podle mého začal točit svět
Učím vraždit, loupit, krást a pokud možno závidět
Ty se dobře bratříš s falší, nejsi vůbec špatný žák
Ale přijde druhý, další, který umí taky tak,
Taky tak“*

Pavel Dobeš